

Onderwerp	
Ontwerp-programmabegroting 2023-2026 VRK	
Nummer	2022/665366
Portefeuillehouder	Wienen, J.
Programma/beleidsveld	6.3 Openbare orde en veiligheid
Afdeling	VH
Auteur	Slutter, B.C.
Telefoonnummer	023-5113933
Email	bslutter@haarlem.nl
Kernboodschap	De Veiligheidsregio Kennemerland (VRK) heeft de ontwerp-programmabegroting 2023-2026 aan de raden van de deelnemende gemeenten gestuurd. De gemeenteraad van Haarlem wordt in de gelegenheid gesteld haar zienswijze kenbaar te maken. Het Algemeen Bestuur van de VRK zal op 4 juli 2022 de stukken vaststellen.
Behandelveorstel voor commissie	De commissie wordt verzocht advies te geven aan de raad over het voorstel van het college in paragraaf 2 en over de wijze van agendering van het raadsstuk in de raadsvergadering.
Relevante eerdere besluiten	Programmabegroting 2022-2025 Jaarverslag 2021
Besluit College d.d. 10 mei 2022	1. het college stelt het voorstel aan de raad vast. de secretaris, de burgemeester,
Besluit Raad d.d. (wordt ingevuld door de griffie)	De raad der gemeente Haarlem, Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders, Besluit: 1. Aan de VRK te kennen te geven dat de gemeente Haarlem akkoord gaat met de ontwerp-programmabegroting 2023-2026 van de VRK en instemt met het voorstel de gerealiseerde besparing uit het project Verhogen Maatschappelijk Rendement van € 500.000 niet te verwerken in een verlaging van de inwonerbijdrage, maar in te zetten als dekking van de ontwikkelingen in deze begroting.

	2. Aan de VRK als zienswijze mee te geven dat binnen Haarlem nog moet worden besloten de middelen vanuit de algemene uitkering te investeren in het project Nu niet Zwanger en er derhalve een voorbehoud wordt gemaakt ten aanzien van ons aandeel in het in de begroting 2023 opgenomen bedrag van € 182.000. 3. Het nadeel voor 2023 als gevolg van hogere bijdrage VRK van per saldo € 119.000, na vaststelling van de VRK begroting 2023 te verwerken in de Programmabegroting 2023-2027 en 4. Aan de VRK als zienswijze mee te geven dat voor het structurele nadeel vanaf 2024 de methodiek van indexering, overeenkomstig andere gemeenschappelijke regelingen, in overleg met alle gemeenten te herzien om het financiële risico voor gemeenten te beperken. de griffier, de voorzitter,
--	---

1. Inleiding

De Veiligheidsregio Kennemerland (VRK) is een gemeenschappelijke regeling waarbinnen de 9 deelnemende gemeenten hun veiligheids- en gezondheidszorg hebben georganiseerd. Voorafgaand aan het komende jaar presenteert zij de programmabegroting en na afloop van het vorig boekjaar rapporteert zij over de resultaten in het jaarverslag.

De Veiligheidsregio Kennemerland (VRK) heeft haar ontwerpprogrammabegroting 2023-2026 aan de raden van de deelnemende gemeenten gestuurd. De gemeenteraad van Haarlem wordt in de gelegenheid gesteld haar zienswijze kenbaar te maken. Het Algemeen Bestuur van de VRK zal op 4 juli 2022 de stukken vaststellen.

2. Voorstel aan de raad

Het college stelt de raad voor:

1. Aan de VRK te kennen te geven dat de gemeente Haarlem akkoord gaat met de ontwerp-programmabegroting 2023-2026 van de VRK en instemt met het voorstel de gerealiseerde besparing uit het project Verhogen Maatschappelijk Rendement van € 500.000 niet te verwerken in een verlaging van de inwonerbijdrage maar in te zetten als dekking van de ontwikkelingen in deze begroting.

2. Aan de VRK als zienswijze mee te geven dat binnen Haarlem nog moet worden besloten de middelen vanuit de algemene uitkering te investeren in het project Nu niet Zwanger en er derhalve een voorbehoud wordt gemaakt ten aanzien van ons aandeel in het in de begroting 2023 opgenomen bedrag van € 182.000.
3. Het structurele nadeel voor 2023 als gevolg van een hogere bijdrage VRK van per saldo €119.000, na definitieve vaststelling van de VRK begroting 2023, te verwerken in de Programmabegroting 2023-2027.

3. Beoogd resultaat

De gemeenteraad van Haarlem heeft kennis genomen van de programmabegroting 2022-2025 van de VRK en geeft ter behandeling in het Algemeen Bestuur van de VRK daarbij haar zienswijze op deze begroting.

4. Argumenten

Er ligt een sluitende begroting 2023 voor met een positief meerjarenperspectief. In de begroting is gerekend met een verhoging van de gemeentelijke bijdrage voor de nominale ontwikkeling 2023-2027.

Programma's

De begroting bestaat uit 11 programma's. Dit zijn:

- Publieke Gezondheid
- jeugdgezondheidszorg
- Brandweertzorg
- Ambulancezorg
- Geneeskundige hulp bij ongevallen en rampen (GHOR)
- Multidisciplinaire samenwerking
- Meldkamer Noord-Holland
- Bevolkingszorg
- Zorg & Veiligheidshuis Kennemerland
- Veilig Thuis
- Interne dienstverlening

Nominale ontwikkelingen: prijs- en loonindexering

In de begroting is voor 2023 de prijs -en loonindexering verwerkt. De VRK volgt hiervoor de 'Prijs overheidsconsumptie, netto materieel (IMOC)'.

De afspraak is dat als de afwijking in de indexering van een voorgaand jaar meer afwijkt dan 1%, de VRK de meerkosten alsnog aan de deelnemers mag doorberekenen. Dit is voor 2023 het geval. Het gewogen indexcijfer voor 2023 komt uit op 3,47%. Dit indexcijfer is eerder dit jaar door het Algemeen Bestuur als onderdeel van de Uitgangspuntennotitie 2023 vastgesteld. Dit percentage wijkt 0,37% af van de door de gemeente Haarlem voor 2023 bepaalde index van 3,1 %.

Autonome ontwikkelingen

Er is een aantal autonome ontwikkelingen in de programmabegroting opgenomen zoals:

- *Toename van het aantal inwoners in de regio met 1.879.*
Dit leidt tot een stijging van de inwonerbijdrage voor de programma's Brandweerzorg, Meldkamer brandweer, openbare- en Jeugd gezondheid, GHOR, Multidisciplinaire Samenwerking en het Veiligheidshuis van in totaal € 40.000.
- *Herinrichting buitenterrein Zijlweg.*
Het beschikbare krediet blijkt te laag te zijn. Meerkosten als gevolg van het oplossen van vervuilde grond en hogere architect- en uitvoeringskosten maken verhoging van het krediet noodzakelijk, hetgeen vanaf 2024 tot hogere kapitaallasten van € 40.000 leidt.
- *Veranderde marktomstandigheden ongevallenverzekering beroepsmedewerkers.*
Een inkomstenpost van € 50.000, ter compensatie van daggeld voor beroepsmedewerkers, zal op grond van de nieuwe verzekering niet meer worden gerealiseerd.
- *Toegenomen dreiging cybercriminaliteit.*
Er is sprake van een toegenomen dreiging cybercriminaliteit. In de programmabegroting 2021 waren incidenteel middelen beschikbaar om preventieve en reactieve maatregelen te nemen om tegemoet te komen aan de groeiende bedreigingen op het gebied van informatie-uitwisseling en privacy.
De bedreigingen zijn niet tijdelijk en uit de te nemen beheersmaatregelen vloeien structurele kosten voort, voor nu geraamd op € 40.000 voor interne audit BIO/NEN7510 en € 70.000 in 2023 en € 60.000 in 2024 voor overige maatregelen.

Overige ontwikkelingen

Tot slot speelt een aantal actuele ontwikkelingen binnen de organisatie, die in de conceptbegroting eveneens een plaats hebben gekregen. De ontwikkelingen met de grootste financiële impact zijn:

- *Functieschalen 24 uursdienst.*
Ten gevolge van verschillende ontwikkelingen is er behoefte aan een andere verdeling van functies dan nu het geval is. Dit leidt tot structureel hogere kosten van maximaal € 125.000.
- *Inkoop- en communicatieondersteuning.*
Het aanbesteden wordt, mede ten gevolge van nieuwe wensen met betrekking tot duurzaamheid en richtlijnen als schone en energie-efficiënte voertuigen, steeds complexer. Ook speelt hier de wetswijziging waarbij bestuur/directie vanaf 2022 zelf verantwoordelijkheid draagt voor de rechtmatigheidsverantwoording een rol. Dat maakt het nodig om nog meer dan voorheen inkooptrajecten juist uit te voeren, dit met regelmaat te toetsen en hierover te kunnen verklaren. Dit vraagt om verhoging van het budget met €150.000.

Daarnaast is nog sprake van een tweetal andere ontwikkelingen die grotendeels binnen bestaande middelen of nog te verkrijgen middelen kunnen worden gedekt:

- *Bijstelling begroting Prestatieplan Centrum Seksueel Geweld (CSG)*
Op basis van het, door de gemeenten (regionaal en bovenregionaal) vaststelde prestatieplan 2022 voor het Centrum Seksueel Geweld (CSG) is de begroting verhoogd met € 112.000. De verhoging betreft uitbreiding van formatie management en de bekostiging van een forensisch verpleegkundige.
De bijdrage bovenregionaal vanuit de gemeenten Alkmaar en Zaanstad wordt verhoogd met

€ 71.000. Het aandeel voor Kennemerland bedraagt € 41.000. Dit bedrag kan binnen de programmabegroting worden gedekt uit de DUVO-middelen.

- *Programma Nu niet Zwanger*

Er is afgelopen 2 jaar proactief ervaring opgedaan in de gemeente Haarlem met de uitvoering van het programma Nu niet zwanger. In 2022 zal dit programma verder uitgerold worden over de gehele Veiligheidsregio Kennemerland. Dit is mogelijk door eigen personele inbreng en een cofinanciering vanuit VWS, die voor 2022 incidenteel geld (€ 45.000 per centrumgemeente) beschikbaar heeft gesteld. Vanaf 2023 zal er een omslag moeten plaatsvinden naar een structurele financiering voor de gehele regio, die naar verwachting

€ 182.000 bedraagt. De financiering is voor de gemeenten budgetneutraal, omdat vanaf 2023 deze financiële middelen via een taakmutatie aan het gemeentefonds worden toegevoegd. Op basis van de verhouding aantal inwoners Haarlem versus aantal inwoners totaal zal ons aandeel in de € 182.000 ca € 55.000 bedragen.

Project Vergroten Maatschappelijk Rendement

De jaarrekeningen van de VRK laten al jaren een voordeel zien.

Dit was voor het Dagelijks bestuur, mede gehoord de geluiden vanuit de gemeenten ten aanzien van de verslechterde financiële positie, aanleiding te onderzoeken welke mogelijkheden er zijn om te kunnen bezuinigen op de bijdrage aan de VRK, uiteraard rekening houdende met de eisen die vanuit wet- en regelgeving voortvloeien. De resultaten van dit recent afgeronde onderzoek zijn vastgelegd in de notitie Vergroten Maatschappelijk Rendement. Deze notitie is in januari 2022 in het Dagelijks Bestuur van de VRK vastgesteld.

De in het kader van dit onderzoek uitgevoerde benchmarks hebben laten zien dat de VRK de vergelijking met organisaties die dezelfde taken uitvoeren, goed doorstaat. De uitgevoerde financiële analyse heeft een structureel financieel voordeel van € 500.000 structureel opgeleverd. Dit bedrag bestaat uit een kostenverlaging ten gevolge van het oversluiten van een hoogrentende lening, (ca € 100.000 vanaf 2022), verlaging van een aantal budgetten waar structureel op over wordt gehouden (€ 200.000 vanaf 2022) en aanpassing binnen het management tot een bedrag van € 200.000. Deze besparing past in het streven om te komen tot een plattere organisatie en is voorlopig in de vorm van een taakstelling opgenomen. Realisering vanaf 2023 lijkt haalbaar.

De VRK stelt voor het bedrag van € 500.000 te betrekken bij de behandeling van de begroting 2023 en aan te wenden ter dekking van een aantal noodzakelijke en onvermijdelijke uitgaven waarvoor binnen de begroting geen dekking gevonden kan worden. Hiermee wordt voldaan aan het uitgangspunt “nieuw voor oud”. De belangrijkste noodzakelijke en onvermijdelijke uitgaven zijn hierboven benoemd en toegelicht.

Het voordeel in 2022, thans ingeschat op ca € 300.000 zal worden betrokken bij de eerste Bestuursrapportage van de VRK.

Veilig Thuis: DUVO

Het budget voor Veilig Thuis is in de begroting 2022 aanmerkelijk verhoogd via de externe middelen die gemeenten ontvangen in het kader van de Decentralisatie-uitkering Vrouwenopvang (DUVO).

Het budget voor 2022 van € 7,5 mln is vervolgens ook geïndexeerd met de 3,47%. De DUVO wordt door het Ministerie niet rechtstreeks geïndexeerd. Om te voorkomen dat Haarlem relatief meer bijdraagt aan de indexering heeft een, voor de VRK budgettair neutrale, verrekening tussen de gemeenten plaatsgevonden.

De Stuurgroep Veilig Thuis heeft hiermee op 01-04-2022 ingestemd. De gewijzigde bedragen zijn in de begroting 2023 verwerkt. De bijdrage voor 2023 van in totaal € 4.690 mln bestaat voor € 3.349 mln uit regionale DUVO middelen. Hierin is de bijdrage van € 41.000 voor het Prestatieplan Centrum Seksueel Geweld begrepen.

Niet in de ontwerp-programmabegroting 2023 opgenomen onderwerpen:

Loonkosten Veilig Thuis:

Bij het onderbrengen van Veilig Thuis bij de VRK is de beloning van medewerkers omgezet van de cao-jeugd naar cao-gemeenten. Dit leidde tot structureel hogere kosten van € 290.000. Om het kosteneffect op te vangen en de financiële onzekerheid voor gemeenten weg te nemen, is voor drie jaar een bestemmingsreserve gevormd ter grootte van € 875.000.

Daarbij is ervan uitgegaan dat in de periode dat de bestemmingsreserve als buffer dient (t/m 2022) maatregelen zouden worden getroffen om dekking voor deze meerkosten te vinden. Onder andere door het werk efficiënter te organiseren en gebruik te maken van de schaalvoordelen die een grotere organisatie als de VRK kan bieden.

Naast verwachtingen over efficiencywinst speelt ook de vraag in hoeverre het gemeenten lukt een verschuiving van meldingen aan Veilig Thuis naar het lokale veld te bewerkstelligen, en hoe de vraag naar ondersteuning door Veilig Thuis zich als gevolg van maatschappelijke omstandigheden ontwikkelt.

Het gesprek hierover is gaande en de VRK spreekt de verwachting uit dat voor de hogere salariskosten dekking binnen de bestaande begroting 2023 kan worden gevonden. Aangetekend kan worden dat uit de recente benchmark is gebleken dat in Kennemerland de kosten van uitvoeren van de Veilig Thuis taken, in vergelijking met andere Veilig Thuisorganisaties in Nederland, onder het gemiddelde van de benchmark scoren.

Risicoscan infectiepreventie

Op verzoek van de Bestuurscommissie Publieke Gezondheid & Maatschappelijke Zorg is een risicoscan op het gebied van hygiëne en infectiepreventie uitgevoerd. Daaruit is het beeld ontstaan over de meest risicovolle voorzieningen in de regio. Op 14 februari 2022 heeft de BC het belang van het inzetten op regio brede infectiepreventie onderschreven. De uitwerking heeft nog geen plek kunnen krijgen in deze begroting. Deze omissie zal worden hersteld. Een verdere uitwerking inclusief de financiële gevolgen zal separaat worden voorgelegd.

Ontwikkeling gemeentelijke bijdrage 2023

De totale gemeentelijke bijdrage aan de VRK voor Haarlem voor 2023 bedraagt € 22.042 mln (2022: € 21.217 mln). Het beschikbare budget voor de VRK dat gereserveerd is in onze begroting voor 2023 is totaal € 22.869 mln. Hierbij is uitgegaan van de index voor 2023 van 3,1 % (voorlopig).

In het bedrag van € 22.869 mln is rekening gehouden met een bijdrage van ca € 1,0 mln voor kosten verbonden aan Functioneel Leeftijds Ontslag (hierna: FLO) die separaat door de VRK aan de gemeente wordt doorbelast. Het beschikbare bedrag voor 2023 komt daarmee uit op € 21.869 mln.

Op basis van de nieuwe prognose van de VRK dd maart 2022 blijkt dat de kosten FLO voor Haarlem voor 2023 en volgende jaren beperkt afwijken van de raming van februari 2021. Bovendien kunnen deze kosten ook elk jaar fluctueren doordat er verschuivingen van het oorspronkelijke uittredingsmoment naar voren of naar achteren plaatsvinden. De raming voor de FLO voor 2023 e.v. jaren kan derhalve ongewijzigd blijven.

Het saldo tussen gevraagd budget volgens begroting 2023 VRK (€ 22.042 mln) en het beschikbare gecorrigeerde budget excl FLO (€ 21.869 mln) bedraagt € 173.000 nadelig. Van dit verschil is € 54.000 te verklaren aangezien de gemeente deze middelen vanuit de algemene uitkering gemeentefonds nog niet heeft begroot. Hiermee rekening houdend resteert een budgettair nadeel van € 119.000. Dit nadeel kan grotendeels worden verklaard door de door de VRK gehanteerde hogere indexering van 3,47% versus 3,1 %. Op de bijdrage 2022 van ruim 21 mln is dat een bedrag van € 77.000. Resteert een gering verschil van € 42.000.

Het budgettaire nadeel van € 119.000 heeft betrekking op de onderdelen publieke gezondheid (per saldo € 4.000 nadelig; programma 1), Veilig Thuis (€ 18.000 voordelig; programma 2) en Veiligheid (€ 133.000 nadelig; programma 6).

De toename op programma 6 kan worden verklaard doordat de autonome en overige ontwikkelingen vooral op dit programma betrekking hebben.

Effect FLO 2022

Voor 2022 komt de raming op basis van de opgave van maart jl. ca € 170.000 lager uit dan thans geraamd. Naast de genoemde verschuiving van gebruik maken van de FLO in de tijd, is er ook sprake van een kostendaling doordat de RVU lasten (Regeling Vervroegd Uittreden) niet langer over de werkgeversbijdrage pensioen en dergelijke wordt berekend. Eerder (2019/2020) werd dit door de VNG aangegeven en werden de kosten fors hoger. Nu dit niet langer vereist is kunnen we terug naar RVU over slechts de bruto FLO-uitkering waardoor de kosten lager worden. Bij de Bestuursrapportage 2022 zal dit voordelige effect, mogelijk nog geactualiseerd op basis van een nieuwe opgave, worden meegenomen.

5. Risico's en kanttekeningen

Loon-en prijsstijgingen

De ontwerpbegroting 2023 is opgesteld op basis van de prijs- en loonstijgingen zoals die begin 2022 bekend waren. In hoeverre de oorlog in Oekraïne van invloed is op de hoogte van de energie- en brandstoftarieven is nu niet te becijferen. Ook de arbeidsmarkt staat nog steeds onder druk, hetgeen tot een kostenverhoging binnen met name de zorg kan leiden. Bij de bepaling van de Algemene Reserve, die weerstand moet bieden aan onverwachte risico's, is rekening gehouden met het risico van dergelijke prijsstijgingen.

Systematiek van indexeren

De al jaren bestaande afspraak dat als de afwijking in de indexering van een voorgaand jaar meer afwijkt dan 1%, de VRK de meerkosten alsnog aan de deelnemers mag doorberekenen, betekent bij de huidige hoge inflatie voor 2022 en volgende jaren een groot financieel risico voor de gemeenten. Deze methodiek van indexeren is een uitzondering binnen de gemeenschappelijke regelingen. Het is te overwegen deze afspraak, in samenspraak met de andere deelnemers in de gemeenschappelijke regeling, te herzien.

Veilig Thuis

Risico t.a.v. budget VT:

In afwachting van het volledig onderbrengen van VT onder de GR van de VRK is de stuurgroep VT samen met de regiogemeenten de opdrachtgever van VT. De stuurgroep VT is op 1 april jl akkoord gegaan met het prestatieplan 2022. Ddat plan sluit aan bij de vastgestelde begroting van de VRK voor 2022, mochten er wijzigingen nodig zijn komt de stuurgroep VtT met een advies richting de regiogemeenten en de VRK. Zij monitoren de ontwikkelingen bij VT hiervoor. Mocht in de loop van 2022 blijken dat de middelen onvoldoende zijn voor de te leveren prestaties dan zal vanuit de Stuurgroep een gedegen goed onderbouwd plan, waaruit nut en noodzaak van uitbreiding blijkt, worden aangeboden en de consequenties hiervan kunnen bij honorering bij de eerstvolgende bestuursrapportage door de VRK worden meegenomen.

6. Uitvoering

Na behandeling van de programmabegroting in het Algemeen bestuur van de VRK op 29 juni 2020, zal de gemeenteraad hierover een terugkoppeling ontvangen.

7. Bijlagen

1. Aanbiedingsbrief meerjarenbegroting VRK
2. Ontwerp programmabegroting 2022 - 2025